

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-71/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 22 stycznia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Miasto Wysokie Mazowieckie.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:

Marlena Stachurska-Janczyło - przewodnicząca

Beata Chmielewska - członek

Agnieszka Gerasimiuk - członek

opiniuje

- **pozytywnie możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Miasta Wysokie Mazowieckie;**
- **pozytywnie z zastrzeżeniem prawidłowości planowanej kwoty długu Miasta Wysokie Mazowieckie, wynikającej z zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, o które mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.**

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Miasta Wysokie Mazowieckie z dnia 21 grudnia 2023 r.: Nr LV/342/2023 w sprawie uchwalenia budżetu miasta Wysokie Mazowieckie na 2024 rok oraz Nr LV/343/2023 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2027 wraz z prognozą długu i spłat zobowiązań na lata 2024-2029.

W budżecie 2024 roku Rada uchwaliła podstawowe wielkości w następujących wysokościach:

- dochody ogółem w kwocie 85 141 218 zł, w tym dochody bieżące 57 303 164 zł i dochody majątkowe 27 838 054 zł;
- wydatki ogółem w wysokości 99 191 218 zł, w tym wydatki bieżące 54 658 330 zł i wydatki majątkowe 44 532 888 zł;
- przychody w łącznej kwocie 15 550 000 zł;
- rozchody w łącznej wysokości 1 500 000 zł.

W związku z tak przyjętą konstrukcją budżetu deficyt planowany na 2024 rok wyniesie 14 050 000 zł i zgodnie z postanowieniem zawartym w § 5 uchwały Nr LV/342/2023 ma on zostać pokryty przychodami pochodzącymi z:

- zaciąganych kredytów w kwocie 14 000 000 zł;
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w kwocie 50 000 zł.

Powyższe zgodne jest z dyspozycją przepisu art. 217 ust. 2 pkt 2 i 8 ustawy o finansach publicznych. Analizując dane przedstawione w konstrukcji budżetu, przewidywane wykonanie budżetu za rok 2023 zawarte w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2027 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2024-2029, bilans z wykonania budżetu za rok 2022 sporządzony na dzień 31 grudnia 2022 r., a także posiadane dane sprawozdawcze stwierdzić należy, iż Miasto będzie dysponowało wewnętrznymi bezzwrotnymi środkami w wysokości wystarczającej do pokrycia planowanego deficytu w zaplanowanej wysokości, tj. 50 000 zł.

Tak przyjęty sposób sfinansowania deficytu budżetu spowoduje znaczny wzrost zadłużenia Miasta na koniec 2024 r., które w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2023 zwiększy się o 14 000 000 zł i wyniesie 21 000 000 zł, co stanowi 24,66 % planowanych dochodów ogółem (36,65 % w stosunku do dochodów bieżących). Na obsługę długu zaplanowano 500 000 zł. W całym okresie, na jaki sporządzono Wieloletnią Prognozę Finansową kwota ta wyniesie 2 720 000 zł.

Wynik z działalności bieżącej Miasta zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną (dodatnią różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w wysokości 2 644 834 zł, wypełniającą dyspozycję wynikającą z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W roku 2024 zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku w kwocie 5 990 000 zł (w stosunku do projektu budżetu założono w wysokości wyższej o 1 130 000 zł). W kolejnych latach prognozy te wynoszą odpowiednio: **13 000 000 zł (2025 rok), 7 084 871 zł (2026 rok), 1 700 000 zł (2027 rok)** i w latach 2028-2029 po 2 500 000 zł. **Wartości, w zakresie roku 2025 i 2026, wykazane powyżej znacznie przewyższają kwoty dochodów uzyskanych ze sprzedaży mienia w latach poprzednich, gdzie średnia z ostatnich siedmiu lat wyniosła z tego tytułu 4 090 133,17 zł.** W wyjaśnieniach Burmistrza Miasta przesłanych w piśmie Nr Fn.3021.10.2024 z dnia 16 stycznia 2024 r. wymieniono grunty będące w posiadaniu Miasta na łączną wartość ok. 14 500 000 zł. Ponadto nadmieniono, że ponieważ są to dochody prognozowane, w przypadku niemożności ich uzyskania Miasto będzie brało pod uwagę „inne środki w celu zabezpieczenia realizacji zaplanowanych wydatków.”

Z uchwały Nr LV/343/2023 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2027 wraz z prognozą długu i spłat zobowiązań na lata 2024-2029 wynika, że Miasto zamierza spłacić zaciągnięty dług do końca 2029 roku. W pozostałym okresie, na jaki sporządzono WPF, nie planuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych, ponieważ według założeń przedłożonej WPF od roku 2025 prognozuje się budżety nadwyżkowe (z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań dłużnych).

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2024, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W planowanym budżecie roku 2024 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wyniesie 3,85 %, przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2023 r. stanowiącym 29,36 % (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku

poprzedzającego rok budżetowy wynosi 30,03 %). W kolejnych latach margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się pomiędzy 6,09 % w 2027 roku do 17,93 % w roku 2025. Skład Orzekający wziął jednak pod uwagę łączną kwotę poręczeń i gwarancji udzielanych z budżetu roku 2024 w wysokości 55 000 000 zł (§ 8 uchwały Nr LV/342/2023), która może mieć negatywny wpływ na możliwość zachowania relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, jak wynika z dodatkowych wyjaśnień do wieloletniej prognozy finansowej, planowane jest dokapitalizowanie Spółki Miasta Zakład Wodociągów Kanalizacji i Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., które w roku 2024 wyniesie 1 130 000 zł, w 2025 roku 12 450 000 zł, a w 2026 roku 5 280 000 zł (Miasto w zamian ma pozyskać 188 600 nowych udziałów o wartości 100 zł każdy).

W związku z powyższym Skład Orzekający zastrzega, iż realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. **Możliwość spłaty zadłużenia w zakładanych wysokościach i zachowanie relacji, o której stanowi art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, opiera się m.in. na nadwyżkach operacyjnych rozumianych jako dodatnia różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi**, które zaprojektowano w następujących wysokościach: 10 560 000 zł (2025 rok), 12 000 000 zł (2026 rok), 8 400 000 zł (2027 rok), 6 400 000 zł (2028 rok) oraz 4 400 000 zł w ostatnim roku prognozy. Średnia arytmetyczna wynikająca z wyliczenia nadwyżek operacyjnych wypracowanych przez Miasto w ostatnich siedmiu latach wynosi 6 363 655,10 zł. Powyższe wskazuje na zbyt optymistyczne założenia, niemające pokrycia w wielkościach historycznych. Wskazuje to na konieczność wnikliwego i stałego monitorowania sytuacji finansowej Miasta w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego. Niewykonanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może w sposób istotny zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach. Niezrealizowanie nadwyżek operacyjnych w zakładanych wysokościach może wpłynąć negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych i skutkować koniecznością dokonywania zmian w prognozie kwoty długu.

Mając na uwadze planowany przyrost zadłużenia Miasta, konieczność generowania od 2025 roku dodatnich wyników budżetu przeznaczanych na spłaty oraz ograniczania wydatków bieżących, w ocenie Składu Orzekającego niezbędne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie. Skład Orzekający wydając niniejszą opinię zastrzega konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym Prognozą, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Marlena Stachurska-Janczyło